

СТАНОВИЩЕ

от проф. Валентина Боянова Петкова-Димитрова, дфн, Фармацевтичен факултет, Медицински Университет - София

на дисертационен труд за присъждане на образователната и научна степен 'доктор'
професионално направление: *Фармация от област на висше образование Здравеопазване и спорт*

докторска програма: *Фармакология –(вкл. Фармакокинетика и химиотерапия)*

Автор: *Пламен Стефков Бежаров*

Форма на докторантурата: *редовна докторантура*

Катедра: *Фармакология, токсикология и фармакотерапия*

Тема: *Проучване на болничната употреба на противомикробни лекарства, предназначени за профилактика и лечение на акушеро-гинекологични инфекции*

Научни ръководители: доц. Силвия Георгиева Михайлова, д.х.
проф. д-р Мариета Петрова Георгиева, д.м.

1. Общо представяне на процедурата и докторанта

Представеният комплект материали на хартиен и електронен носител е в съответствие с Процедура за придобиване на ОНС „доктор“ в МУ –Варна и Правилник на МУ-Варна от 27.05.2025 г.

Докторантът е приложил доказателствен материал за 4 публикации и участие в два научни форума.

Магистър-фармацевт Пламен Бежаров завършва висшето си образование по фармация през 2017г. в Медицински университет " проф. д-р Параскев Стоянов" - гр. Варна. Трудовият си път започва като магистър-фармацевт в Матрикарна ООД. По настоящем е асистент в Медицински университет " проф. д-р Параскев Стоянов" - гр. Варна, както и ръководител болнична аптека СБАГАЛ " ПРОФ. Д-Р Д. СТАМАТОВ". Има специализация по Клинична фармация към същия университет. Владее свободно писмено и говоримо английски език, което допринася за богатата литературна справка, извършена в дисертационния труд.

2. Актуалност на тематиката

Предложеният за рецензиране дисертационен труд за придобиване на образователната и научна степен “доктор” е актуален и отразява съвременните тенденции в развитието на фармацевтичната практика. Лечението на бактериални инфекции, предизвикани от резистентни патогени, е едно от най-големите предизвикателства пред съвременната медицина, като в Европа всяка година те са причина за около 35 000 смъртни случая. Световната здравна организация предвижда, че през 2050 год. антимикробната лекарствена резистентност ще коства живота на над 10 милиона души по целия свят.

Развитието на резистентни щамове може да е следствие от различни фактори, като най-често срещаните са наличието на вродена или придобита резистентност, хоризонтален генен трансфер, формиране на биофилми, кръстосана резистентност и хетерорезистентност.

Ето защо поставената цел, а именно *проучване и анализ на болничната употреба на противомикробни лекарства, предназначени за профилактика и лечение на акушеро-гинекологични инфекции в СБАГАЛ „Проф. д-р Д. Стаматов“ – Варна за период от 12 години* е добре формулирана и актуална. Предложеният труд отговаря на поставената цел, като задачите, 6 на брой за нейното постигане са коректно формулирани, с което се постига добър баланс от гледна точка на бъдещото приложение на научните приноси. Неоспорим факт е, че грижата за пациента и неговата безопасност са в центъра на политиките на ЕС в сферата на лекарствата. Рационалната употреба на лекарствените продукти пи по-конкретно на противомикробни лекарства е изключително важен компонент от тази политика.

Списъкът с публикациите и научната активност на докторанта е в съответствие с изискванията и отразяват приложението на методиките, както и на резултатите от собствените проучвания.

3. Познаване на проблема

Анализираните изследвания, включени в литературния обзор аргументират избора на тема и защитават актуалността на проблема. Проведеният документален анализ на резистентността на различните щамове патогенни микроорганизми дават възможност за широко поле за изследвания и възможности пред автора. Това говори за подчертания интерес на ас. Бекяров в тази насока отразява неговите теоретични познания и практически опит.

4. Методика на изследването

Докторантът е овладял разнообразни методологии, борава добре с различни терминологии и логично свързва проучванията си. Проведени са ретроспективен и проспективен анализ на данни за антибиотична употреба. Ретроспективният анализ по отделения обхваща 12-годишен период преди началото на изследването (2012-2023 год.). Използваните данни са взети от аптечен софтуер „Гама Стоп“, Проспективният анализ е основан на база получените статистически значими математически модели. Избраната методика на изследване позволява постигането на поставената цел и води до получаване на адекватен отговор на задачите, формулирани в дисертационния труд.

5. Характеристика и оценка на дисертационния труд и приносите

Дисертационният труд е структуриран в съответствие с изискванията за изготвяне на научен труд. Формулирани са цел и 6 основни задачи, които успешно са проведени в хода на собствените проучвания.

Използваният инструментариум включва общи и специфични методи.

Посредством разнообразието в използваните методи, които умело са съчетани, за да се постигне набелязаната цел, е постигната и основната задача на един дисертационен труд - да се покаже, че дисертантът владее и прилага в практиката определени методични познания.

Резултатите от дисертационния труд са публикувани в четири научни статии.

Приносите, които могат да се диференцират могат да бъдат обобщени:

- За първи път е извършено систематизирано ретроспективно изследване на антибиотичната употреба (DDD/100 леглодни), за период от 12 години, в СБАГАЛ „Проф. д-р Д. Стаматов“ – Варна.
- Прилагането на регресионен анализ с различна сложност (до трети ред) демонстрира ефективност при моделиране на реални клинични данни и предлага статистическа рамка за бъдещи подобни изследвания.
- Резултатите от анализа предоставят научна основа за оптимизация на антибиотичната терапия, съобразена с тенденциите в резистентността и нуждите/спецификата на различните отделения.
- Разработен е статистически подход за моделиране и прогнозиране на болничната употреба на антибиотици, адаптиран за структурата на СБАГАЛ. Това позволява дългосрочно планиране на лекарствени нужди и ефективен мониторинг на антибактериалната терапия.
- За първи път е направен количествен проспективен анализ на антибиотичната употреба в СБАГАЛ „Проф. д-р Д. Стаматов“ – Варна, което допринася към съществуващите данни на национално ниво и може да подпомогне идентифициране на рискови тенденции.
- Приложеният количествен подход и използваните модели могат да бъдат адаптирани и оптимизирани за прилагани в други болнични структури, което придава на изследването стратегическа стойност за създаване на национални алгоритми за контрол и проследяване на антибиотичната консумация.

6. Преценка на публикациите и личния принос на докторанта

Във връзка с дисертационния труд са публикувани 4 статии в научни списания, в 2 от които ас. Бекаров е първи автор. Докторантът има две участия в научен форум, по време на който са докладвани резултатите от дисертационния труд. Тези наукометрични показатели показват желанието на автора за популяризиране на резултатите от проучванията и добрата му публикационна активност.

7. Автореферат

Съдържанието и качеството на предложения за рецензия автореферат отговаря на съдържанието на дисертационния труд, спазва изискванията и отразява основните резултати, постигнати в дисертацията.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

В заключение, дисертационният труд на тема: „Проучване на болничната употреба на противомикробни лекарства, предназначени за профилактика и лечение на акушеро-гинекологични инфекции“ на асистент Пламен Бекаров, разработен с правилно поставени цел и задачи, с използване на адекватен методичен инструментариум и достоверна интерпретация в обсъждането на резултатите покрива изискванията за получаване на образователната и научна степен „доктор“. Дисертационният труд *съдържа научни, научно-приложни и приложни резултати, които представляват оригинален принос в науката* и отговарят на изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и Правилника на МУ - Варна. Представените материали и дисертационни резултати **напълно** съответстват на специфичните изисквания, приети във връзка с Правилника на МУ – Варна за развитие на академичния състав.

Приемам, че трудът е самостоятелно дело на дисертанта и поради гореизложеното, убедено давам своята **положителна оценка** за проведеното изследване, представено от рецензираните по-горе дисертационен труд, автореферат, постигнати резултати и приноси, и **предлагам на почитаемото научно жури да присъди образователната и научна степен 'доктор'** на асистент Пламен Бежаров в докторска програма по Фармакология /вкл. фармакокинетика и химиотерапия.

02.09.2025 г.

Изготвил становището

Проф. Валентина Петкова-Димитрова, дФН

Заличено на основание чл. 5,
§1, б. „В“ от Регламент (ЕС)
2016/679